Матбугат йортында Мордовия сәламәтлек саклау министры Олег Маркин белән пресс-конференция vтте. Ул республикабызда Россия Сәламәтлек саклау министрлыгының 2019 елның 13 мартындагы «Олы яшьтәге халыкның аерым торкемнәренә профилактик медицина тикшерvен һәм диспансеризация vткәрv тәртибен раслау турында»гы 124н номерлы боерыгы» нигезендә vтә торган диспансерлаштыру турында сойләде.
Быелдан башлап Россиядә Президентыбыз Владимир Путин инициативасы белән «Сәламәтлек саклау» проекты гамәлгә ашырыла. Аның максаты - vлvчеләр санын киметv һәм халыкның гомер озынлыгын арттыру. Диспансерлаштыру - бу бурычларга ирешvнен топ коралы. Ул Мордовиядә 2013 елдан бирле vткәрелә. Яз коне диспансерлаштыруның яна ка-гыйдәләрен билгеләvче югарыда әйтелгән боерык vз коченә керде. Хәзер медицина тикшерvе сыйфатлырак булачак.   Диспансерлаштыруның максаты - онкологиянен, йорәк-кан тамырлары авыруларының, шикәр диабетының, сулыш органнары авыруларының һәм ашкайнату системасының иртә стадияләрен ачыклау, дип очрашуда искәртте Олег Маркин.
«Авыруны башлангыч стадиядә ачыклаганда, безгә, табибларга, бу патологиядән тулысынча азат итv очен, аз коч куярга кирәк булачак һәм пациентка дәвалануны жинелрәк vтәргә ярдәм итәчәкбез», - ди Мордовия сәламәтлек саклау министры чыгышында.
Регионыбызда диспансерлаштыру атналарга сузыла иде, ә быелгысы - ике этапта уза һәм аз вакыт эчендә vтәргә момкин. Ул vз эченә: анкеталаштыру, тән массасы индексын исәпләv, кан басымын vлчәv, кан басымын гомуми анализлау, холестерин дәрәҗәсен тикшерv һәм глюкоза дәрәҗәсен билгеләv, йорәк-кан тамырлары куркынычын билгеләv, флюорография, ЭКГ, кvз эчендәге басымны vлчәv, хатын - кызлар очен-табиб акушер-гинеколог тарафыннан карауны ала. Кыскасы - кырык яшьтән олкәнрәк кешеләр очен онкопатологияләрне иртә ачыклауга юнәлдерелгән тикшеренvләр комплексы остәлә. Хатын-кызларда сот бизләренен яман шешен иртә диагностикалау очен маммография һәм акушер-гинекологның тикшерvләре, аналык муенсасыннан-шейкасыннан (яше буенча), мазок алына, ир-атларда (45, 50, 55, 60, 64 мәни бизенен яман шеш авыруын диагностикалау очен простат-специфик антигенга (ПСА) кан тикшерелә, эчәклек яман шешен иртә диагностикалау очен (40-64 яшь) калны, ашказанының яман шешен скрининглау һәм башка тикшерv юллары белән vткәрелә.

Аннан сон кабул итvне ФАП фелдшеры, табиб-терапевт яисә гомуми практика табибы vткәрәләр. Барлык тикшерvләр нигезендә сәламәтлекнен торышы турында нәтижә ясала. Әгәр диспансерлаштыру vтvченен диагнозы тогәлләштерvне һәм остәмә тикше ренvләр сорый икән, шул очракта икенче этап башкарыла.
Диспансерлаштыру беркетелгән урын буенча поликлиникада бушлай vткәрелә. Страховкаланган 18-39 яшьтәге гражданнар диспансерлаштыруны оч елга бер, ә профилактик карауны елга бер тапкыр уза алалар. Кырык яшьтән олы гражданнар очен диспансерлаштыру ел саен vткәреләчәк.
Диспансерлаштыруны эштән буш вакытта - кичке сәгатьләрдә яки шимбә (суббота) конне дә узарга момкин. Тагы бер яналык ишеттерде министр. Беренче январдан Хезмәт кодексына хезмәткәрләрнен сәламәтлеген яклауга юнәлдерелгән һәм диспансеризация узу кагыйдәләренә кагылышлы тозәтмәләр vз коченә керде. Хәзер Закон эш бирvчегә, диспансеризация узу очен, хезмәткәргә бирелгән остәмә ял конендә (оч елга бер тапкыр) уртача хезмәт хакын саклап калуны йокли. Шулай итеп, 18-39 яшьлек кешеләр оч елга бер конгә эштән азат ителергә хокуклы. Пенсиягә биш ел калган кешеләр, шулай ук эшләvче пенсионерлар ике тvләvле конгә хокук алдылар, остәвенә, ел саен. Кон буена поликлиникага китсен очен, хезмәткәр эш бирvчегә гариза бирергә һәм анын белән тикшерv датасын килештерергә тиеш. Шулай, «пенсия яшендәге» кешеләр - елына бер тапкыр ике эш коненә эштән азат ителергә хокуклы.
«2019 елда Мордовиядә диспансерлаштыруны 449 мен кеше узарга тиеш, яртысы (51%) инде моны эшләде», - диде Олег Маркин. Тагы ул диспансерлаштыру – житди эш һәм медицина учреждениеләре хезмәткәрләренен бу процедурага салкын карашына юл куймаячакбыз, дип ышандырды.

Наилә Насырова